

ABONAMENT:
 pentru
 Austro-Ungaria:
 Pe an cor. 5.—
 Pe 1/2 an c. 2.50
 pentru
 România și Străinăt.:
 Pe an cor. 12.—
 — Un nr. 8 III.

OLTEANUL

INSERTIUNI
 se primesc cu
 pretul redus.
 Serisori nefran-
 cate se refuză.
 Manuscripte nu
 se înapoiază.

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ ȘI ECONOMICĂ.

REDACTIUNEA:
 Făgăraș, Vâr-tér Nr. 46. (casele I. Peia).
 — Vis-à-vis de Magistrat. —

Apare în fie-care Joi seara, sub
 direcția unui comitet de redacție.

ADMINISTRAȚIUNEA:
 Făgăraș, Vâr-tér Nr. 46. (casele I. Peia).
 — Vis-à-vis de Magistrat. —

PRIMĂVARA.

Vine, vine primăvara
 Câmpul să 'mbrace cu flori
 Și s'aud cântece sara
 În crâng de priveghitori.

I.

A trecut geroasa, îndelungata și cumplita iarnă!

Multe ierni am văzut și petrecut, dar iarna aceasta, pare-că era o vecinicie, te făcea a crede, că doar ea-i «mama iernilor!» Și nici nu-i mirare!

S'a început la «Andrieu, cap de iarnă» și a ținut strună, cu ninsori, geruri, vânturi, vifore, și înghețuri cumplite, până la «Dragobete, cap de primăvară!»

Să fi avut piele de elefant, ori chiar de ipopotam*) și tot a trebuit s'o simți! Dar un biet muritor: îmbrăcat rău, subțire la haine și la piele, lipsit de lemne și de a-le mâncării, cu casa trăiau, în care vântul șuera în draga voia sa, ca la el acasă, întra boșna prin ușă, abea prinsă cu nește țigini de lemn, și eșea buimac prin ferestrele, ce jucau într'una la șueratul lui, gata în toată clipa să-și părăsească locul — închise de tot, prin nește petece de hârtie, ori pojghiță de oaie, sau astupate cu un mototol de sdranțe, de cari — slavă Domnului! are destule și săracul cel mai sărac!

În vatra focului de mult s'a răcit locul, unde a fost când-va o zare de foc bolnăvicioasă, care din lipsa de lemne în tot minutul era gata să-și sfârșească tigorita viață și să-și ea rămas bun dela lumea aceasta!..

Copilașii, copilașii sărmanii! acești ingerași (?) căzuți din fericirea cerească pe pământ, dau năvală asupra rămășițelor de mâncare din sara trecută, ca cu o poftă, care în grai omenesc, nu se poate spune, să-și stâmpere foamea, care în sara trecută a fost numai înșelată ori amăgită pentru alte vremuri mai bune.

Părinții, striviți de grijile și nevoile vieții, cu jocul lacrimilor în ochi,

*) Ceste două animale, sunt cele mai mari și mai tari de pe pământul uscat.

privesc la ei, cu o nespūsă durere ascunsă și să gândească îngrijați, că oare la ameazi, cu ce amarul să le omoare foamea, sau voind să iasă pe afară în «lipsele trupesti», cu ce să le îmboldore trupșorul aproape înghețat și veștejit — de altcum lor tare scump?!.. Și 'n desnădejdea lor își blestemă urșita și soartea, urându-și viața și dorindu-și moartea, care mai miloasă fiind ca mulți oameni — să le pună sfârșit suferințelor, și nevoilor acestei vieți amărâte și chinuite!!

Copilașii însă cu acelea sfărmituri, rămase de a sară, ș'au omorât foamea, care acum nu-i mai chinuște, ca mai înainte, și nepăsându-le de frig cu care sunt obișnuți încă din leagăn, și neștiind de abuzurile părinților și de gândurile lor cele negre, încep a se ghiontai și a face glume nevinovate. — Ce fericiți! — în nefericire!!?. Părinții stau duși pe gânduri, ei pare-că nici nu-i văd, nici nu-i aud, gândul lor sboară pe alte plaiuri, unde pe toți cei buni îi așteaptă „*fericirea cea adevărată*“, care nu este numai «partea bogaților», boerilor și domnilor ca în lumea aceasta, unde cei bogați, în îmbuibarea lor, n'au habar de nevoile altora și nu se gândește la desmoșteniții pământului, cari au ca așternut pământul, rece și umed, ear ca acoperământ cerul înstelat și senin — nici bătăr de sărbători, atunci, când «*mielul cel necinovat*» «*fiul lui Dzeu*» «*copilașul Isus*» vestește lumea «*pacea, bucuria și înfrățirea tuturor*», — ei însă nu se pot desbrăca de omul cel vechiu, fără inimă și cuprinși de lăcomia fiarălor, ca să se gândească și la cei săraci, goli, flămânzi și aproape și cu sufletul înghețat în amortițele lor oase, — deși și ei, îmbuibății, înaintea Atotputernicului, sunt numai nește fire de pulbere și nește vermi neputincioși!? Nu 'și aduce aminte bogatul nemilos, că poate azi-mâne pleacă din aceasta lume deșartă, gol cum a și venit și toate bogățiile și bunătățile lumii acesteia, rămân și de el?! Ce nesocotință, ce deșertăciune! !

Ce bucurie pot avea de sărbători bogații cei împietriți la inimă și mici la suflet, când semenii lor, frații lor, cei săraci, lipsiți, goli și flămânzi, cari și ei sunt zidiți din aceeași țărână ca și ei, să svârcolesc în cea mai neagră sărăcie, lipsă, foame, și ticăloșie, ear soartea aceasta nu i-a ajuns din vina sau din lena lor??!..

Multora le place a se lauda, că sunt oameni lustruiți, adevăți vezi Doamne, trecuți prin școli, burduf de carte, iar alții, că au averi preste averi, comori nenumărate, agonisite de ei, ori moștenite dela alții, și altora, că sunt oameni cu rândueală, oameni cu cum-pătare la vorbe și la fapte și pe deasupra că sunt și buni și evlavioși creștini!?!..

Faptele însă?!.. Oh!, să mai po-menim de fapte?! Da, faptele ar trebui să vorbească, căci vorbele fără fapte, ca și «*Credința fără fapte moartă este!*» — Și unde sunt fapte, acolo sunt de prisos vorbele, ear unde's numai vorbe, acelea nimica nu folosesc.

Aici, la aceasta ar trebui să se gândească cei ajunși din darul lui Dzeu, că «*toată darea cea bună și tot darul cel bun, de sus vine!*».. ear nu din vrednicia lor, la o stare materială mulțamitoare, dar ca toate *bunurile pământestii trecătoare* — care însă trece de parte preste lipsele și trebuințele lor cum se mai zice: *au din belșug și cu prisosință!*

Și oare cum se bucură ei de avutul lor, dăruit de Dzeu, căruia numai au să-i mulțumească pentru toate, — gândescu-se oare la cei săraci și lipsiți, ca să-i ajute și să-i mângăie în năcazurile lor, cari apoi încă o să le mulțumească pentru dărnicia lor și să ridice rugăciuni la Tronul ceresc pentru binefăcătorii lor?! Despre aceasta însă de altă dată.

Slavă Domnului! că a trecut preste noi și potopeaua asta de iarnă lungă, grea, și aproape fără păreche în șirul iernilor!

Acum putem zice cu bucurie:

• A trecut iarna geroasă
Iacă câmpul inverzit!
Rândunica cea voioasă
La noi iarăși a sosit!»

După-ce a trecut și aceasta iarnă,
care spăriase pe bogați și săraci de-
opotrivă, ear pe cei din urmă îi adu-
sesse aproape la desnădejdbue, tree s a
ne gândim iarăși cu toții la datorințele
ce ne așteaptă și la rostul acestei
vieți!

Incepem cu iubiții noștrii plugari,
cu draga noastră de opincă, batjoco-
rită de alții, dar cinstită de noi, că
doar «opinca» și nu păpucul și cisma
a fost încălțăminte strămoșilor no-
ștri! De ea, ori-ce Român adevărat,
cu mîntea la loc și cu mândria de
neam, trebuie să fie mândru și fălos
și să strige cu o adevărată mândrie
și 'n auzul lunei: *Sus opincă sus!!...*

Și după-ce gândul ne este îndrep-
tat spre luminarea și îndreptarea pe
căile cele bune a iubitului nostru plu-
gar, a drăguței noastre opinci stră-
moșești *mândria și fala noastră națio-
nald, ca neam în șirul altor neamuri,*
ne și grăbim a-i aduce aminte în acest
loc și de cele, ce trebuie să facă acum
la începutul primăverei.

Omul harnic și cu rânduială fo-
losește tot mintul, toată clipa, pentru-
că știut este, că «timpul este ban» și
așa zi de zi se gândește la folosirea
cu înțelepciune a timpului și prin ur-
mare, prin aceasta la câștigarea celor
trebuincioase pentru sine și pentru
cei iubiți ai săi.

Nu e lucru mai urât, ba chiar
păcat înaintea lui Dzeu, decât a pe-
trece timpul în *nelucrare*, în zadar, sau
cu *lucruri netrebnice, stricătoare de să-
nătate și prăpăditoare de agoniseală.*

Bunul Dzeu n-ia dat trup sănă-
tos, bine întocmit, cu cea mai mare
măiestrie alcătuit; poți merge, poți fu-
gi, te poți pleca, te poți ridica după
plac, ai ochi de văzut, urechi de au-
zit, pricepere și minte de judecat, în
sfârșit ai o comoară și o bogăție, care
nu să poate prețui!

Și pentru ce atâtea daruri? Pen-
tru ca să te folosești de ele după plac,
spre folosul tău, alor tăi cei dragi și
spre lauda celui ce ți le-a dat!

Iacă ce se zice și 'n versurile
acestea: *Avuția mea:*

Cine, cine
E avut, ca mine?
Eu am doi lucefere,
Cari sunt călăuzii mei;

Doă poște am anume,
Ce-mi spun veștile din lume;
Am și două servitoare
Care-mi lucră să s'omoare;
Gata-mi stau doi călușei
Tinerei și sprintenei,
Numai să m'arunc pe ei.
Pentru-o lume n'ași schimba
Scumpă avuția mea!
Cel ce mi-o-a dăruiț,
Fie, fie preamărit. Z. B.

Nimic în lumea aceasta nu e fă-
cut pentru ședere, pentru lenevie, ci
pentru lucru, pentru muncă. Aceasta
ni-o arată însuși *mama natură în lu-
crările sale*, întocmite de bunul Dzeu.
Tatăl a tot ținătorul, făcătorul ceriului
și al pământului. Să ne uităm puțin
la întocmirile lui Dzeu!

Apa, ce nu curge, ci stă numai
într'un loc, să strică și să 'mpute, —
cea curgătoare e pururea proaspătă și
sănătoasă. Piatra, ce stă într'un loc,
prinde mușchiu, care se rostogolește,
se netezește și nu prinde mușchiu și
altele și altele.

Toți și toate au o chemare, au
o datorie de împlinit în aceasta lume,
pe acest pământ! Căci:

Omul și furnica, câte ființe sunt
Toate au să lucre, aici pe pământ,
Viermii tac mătase, albinele miere
Cine șade 'n lene cu rușine pierde!...
C. B.

Ce să mai așteptăm dar?!

Să așteptăm, să ne zboare po-
rumbul*) fript în gură, ear noi se le-
nevim, furând vreme cea scumpă alui
Dumnezeu?! Nu, de o mie de ori
nu, noi trebuie să ne prăsim, creștem,
îngrășăm și frigem porumbul, că atunci
pe de-o mie de ori e și mai bun și
mai gustos!!

Dați-vă copii la meserii!

(Urmare).

II

Zice o vorbă veche: «cu multe meș-
teșuguri nu mori de foame».

Ei și până Românul s'a ținut de zisa
aceasta îi umbra bine. De când a dat de
năcazuri și de date multe, în loc să învețe
și mai multe meșteșuguri, aducătoare de
venite, s'a restrâns și mai mult, numai la
unul singur, plugăria, zicând: că cum a trăit
moșii și strămoșii, vom trăi și noi. Și rău
greșesc cei ce țin astfel. Moșii noștrii n'a-
veau atâtea greutăți și tot își făceau singuri
cele trebuincioase, nu dau banul din mână
pentru toate nimicurile, cum facem noi azi.

Ei nu învățau adevărat vre-o meserie,

*) În România, țara vecină, unde trăesc frați
de ai noștri, vorba «porumb» însemnează cucuruz,
ear la pasărea «porumb» îi zic porumbel (pl. po-
rumbei) — Aut.

dar din toate înțelegeau și își lucrau sin-
guri tot ce le trebuia,

Bărbații singuri își făceau câte unelte
de lipsă la economie, aproape toate, iar fe-
meile, hainele de îmbrăcat și de pat. Noi
azi ce facem?

Bărbații și cu cea mai mică simplă u-
nealtă fuge la meșter, să i-o facă colea ci-
nașă, cum n'are nimenea, că'i plătește cât
cere, și în pungă n'are o para chioară.

Femeile trăesc tot cu haine de cum-
părat, împodobindu-se una mai presus ca
alta, ci și cele cari mai țes pânză nu torc
ele firele, ci cumpără pe de-a gata bumbac
pe bani scumpi.

Dacă e lumea de așa, și dacă altfel
nu mai putem să o ducem azi, pentru ce
oare nu silim să avem în toate meșterii no-
ștri, să dăm bani la frați de ai noștrii, nu
să îmbogățim streinii, și noi să ne plângem
că murim de foame.

După ce nu o facem nici aceasta, pen-
tru ce nu silim a ne face noi înșine cele
de lipsă.

Cu lucrul făcut din mâna mea, fie el
cum ar fi, nu trebuie să-mi fie rușine, ci
fală; căci cum zice vorba: cu multe meș-
teșuguri nu mori de foame.

Noi azi ne mărginim numai la lucra-
rea pământului. Cei mai cu dare de mână,
rămnim a face din copiii noștrii domni, nu
vedem că e plin locul de domni, și apoi
nu vrem să pricepem, că și domni o duc
greu, au mari răspunderi în oficiile lor.
Meșteșugarul singur e adevăratul domn azi,
ba e boer.

Noi suntem mulți azi și ne înmulțim
mereu, pe când pământul ce'l folosim nu
crește, în măsura în care ne înmulțim noi,
și așa judecând cătu-și de cât, nu trebuie
să ne ia mirarea că trăim greu, zile amare
și săracim mereu.

Pe petecul de pământ de pe care stră-
moșii noștri să hrăneau cu indestulare și o
duceau bine o familie de 3—4 membrii,
azi cu toată dibăcia de a lucra e espusă a
muri de foame 2 și 3 familii chiar.

Așa e cu adevărat, că moșioarele no-
stre se împart mereu, după cum ne înmul-
țim și noi.

Pe lângă toate alte, iacă și cauza cea
mai mare, care vrând nevrând ar trebui să
ne îndemne a îmbrățișa mai dinadins me-
seriile, iată dar pentru ce strigăm noi: «da-
ți-vă copiii la meserii!!»

(Va urma).

Cetitul și folosul lui.

(Urmare din Nr. 1).

II.

Răul odată început mergea înainte.
Străinii de neam și de lege, fără nici o mus-
trare de conștiință, făceau bune isprăvuri pe
paguba și socoteala noastră, dar durere!
spre folosul și înavuțirea lor. Ai noștri stă-
teau puțin pe loc — poate chiar surprinși,
căci mulți poate credeau, că meșteșugul ti-
pării cărților, nu poate cădea între inde-
letnicirile Românului, deprins din vechime
mai mult cu lucrarea pământului, prăsirea

NOVÁK JÁNOS
MAGAZIN DE MODĂ
pentru Dame și Domni.

Au sosit pentru sezonul de primăvară toate novitățile.

Cu deosebire: Stofe de haine pentru Dame,
PĂLĂRII elegante garnisite pentru Dame și PARISOALE.

în mare asortiment.

colectei pentru gimnaziul din Brad, asemenea să se continue și colectarea pentru fondul cultural cu amendamentul că și bisericile să contribuie.

Să decida a se zidi case de închiriat în grădina Flora și să se clădească hotelul lângă palatul Habermann. S'a primit și propunerea pentru întemeierea unei școale de cântăreți.

În ședința a V. s'a primit propunerea deputatului Ivan de următorul înțeles. Toți funcționarii bisericești, dignitarii bisericești, preoții și învățătorii, să contribuie an de an cu câte 2% din salariile lor la fondul pentru acoperirea trebuințelor culturale ale diecesei cu acel adaus, că și cealaltă înțelegință să dea anual 10, 20, 30, ori 40 coroane în scopul acesta.

Raportorul.

NOUȚĂȚI.

Invitare la abonament:

pe anul acesta va fi . 4 cor. — f.
pe un jumătate an . . 2 c. 50 fil.

Pentru România și străinătate:

pe acest an va fi 10 cor.

— Un număr 8 filleri. —

Cei ce colectează 10 prenumerații, al 11-lea îl primește gratuit.

Rugăm pe toți sprijinitorii foaiei „Olteanul”-ui a-ne trimite abonamentul fără întârziere, observând, că toți acei P. T. Domni cari nu returnează cei trei numerii espedați, se consideră de abonenți.

— **Asentările** a început și decurg în zilele acestea în cercul Branului. Resultatul lor numai mulțumitor nu se poate numi, căci dintre cei de obligați s'a prezentat numai material sub mijloc, pe când puterea tineretului a absentat, fiind duși partea cea mare, în America. Emigrările la America dau de gândit și autorităților, căci dacă va merge tot așa și eventual să-și mai potentieze cârma de a merge după câștig în

poate una ca asta bărbaților? Dacă e adevărat ceea ce se spune mai sus, atunci trebuie să spălați o rușine de pe capul vostru. La creștini nu se îngăduie sclăvia. Legile blândului Isus vestese firea deopotrivă a oamenilor.

Deci muierea ta nu-i sclavă, nu-i slujnică, ci soție, *tovărășia de trai*, pe care Dzeu ți-a rânduit-o ca să împarți cu dânsa grijile și sarcinile vieții, să-ți nască copii și să-i crească în frica lui Dumnezeu. În ce chip și-a iubit Hristos biserica sa, așa sunt datorii bărbații să-și iubească muierele sale, să le îngrijască, să le apere și să trăiească în pace și în dragoste cu ele.

Nu fac bine acei bărbați, cari se poartă rece și fără inimă cu femeile lor, nu-și bat capul cu ele, ori, cel mult, își descarcă năcazurile și mânia în capul lor. Cu ce-i vinovată, biata femeie, dacă treburile tale merg rău, ori, că lumea nu bagă în seamă truda ta, ori dacă se abate peste capul tău vre-un năcaz? Împarte-ți cu dânsa năcazurile și bucuriile și abună seamă vei afla o inimă simțitoare caldă și mângăere. Lasă la o parte sudalma și vorbele de ocară și nu fi toată ziua înbufnat, ca o ciură. În chipul acesta nu vei folosi, dinpotrivă, vei strica.

Mai ține în socotință și vrednicile nevestei tale și nu cruța o vorbă bună, o

America, atunci nu va rămânea altceva decât a restringe prin lege concesiunea edării de pașaporte.

— **Știrile mai nouă** ne spun că ministeru și-ar fi dat demisiunea și că se va încredința contele Andrassy cu compunerea noului Cabinet.

— **În Turcia** au învins din nou partidul tânăr, cel constituțional și au ocupat Constantinopolul, S'a făcut vărsare de sânge a căzut peste 2000 soldați.

— **Himen.** Octavian Opreș notar din Lisa și Maria Gligor își vor celebra cununia religioasă, Duminecă în 2 Mai a. c. la oarele 3 p. m. în biserica gr. or. (Vadu) din Poiana Sibiului. — Călduroasele noastre felicitări tinerei părechi.

— **Johann Wilk** grădinarul orașului Făgăraș și **Kätchen Foith** își vor serba cununia lor în 14 Mai a. c. la 11 oare a. m. în biserica ev. luth. din Codlea. Felicitările noastre.

— **Alegerea de episcop** în Caransebeș nu s'a întărit din cauza Majestății Sale. Va trebui să se facă alegere nouă. Alesul a fost P. C. Archiemandrit Filaret Musta.

— **Epizoda tribunalului din Baja.** Ministru de justiție Günther Antal au înaintat un proiect pentru ridicarea unui tribunal în Ungvár, Makó și Jászbereny. Orașul Baja încă ar voi să-și recâștige tribunalul pierdut în anul 1876 și a trimis o deputațiune la ministru, ca să-l roage și să ia în proiect și tribunalul din Baja, motivând astfel: „în anul 1896 tocmai ministru de justiție Günther a fost acela, care a pășit ca deputat în Baja cu program național și în vorbirea sa în deosebi a întonat că recâștigarea tribunalului e o necesitate arzătoare, — deci acum fiind dânsul ministru binevoioscă a-și împlini dorința.

— **Necrolog.** Subscriși cu inima frântă de durere, facem cunoscut tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, ca mult iubita noastră mamă, soră, bunică, soacără și mătușă

vorbă de laudă. În urma urmei asta nu te costă mult, dar ei, săraca, îi cade bine și se mai înviorează.

Și nevasta vrednică și harnică e comoră neprețuită la casa omului. Mulți bărbați tot norocul lor l-au avut pe urma unor neveste blânde și vrednice.

Când marele împărat Napoleon al Francezilor, — cel, pe care îl cântă așa de duros moșnegii noștri, cei cari au bătut țările apusului luptându-se pentru împăratul nostru:

Napoleon Bonaparte

De bine n'ai avut parte...

— acel Napoleon, zic, când a trebuit să-și lase țara, pentru care s'a războit cu toată lumea, n'a putut să nu-și mai cerceteze odată pe fosta lui soție, pe aceea, pe care o părăsise cândva așa de fără inimă. Când a trebuit să plece, ca un nenorocit, a simțit, totuși, în sufletul lui zdrobit, prețul nemărginit al unei soții credincioase. După ceia mai grele clipe de rămas bun, ce se pot închipui, s'a desfăcut de dânsa, pe urmă, cu vorbele acestea: «Tu ai fost singura mea fericire pe lumea asta».

Dar, totuși, e tare cu puțință ca o femeie să îngroape, să sdrobească norocul unei familii. De aceea zic: *Și femeia trebuie să se poarte cu răbdare față cu soțul ei.*

(Va urma).

Elena Clococeanu n. Stoica, văduvă de notar, după lungi și grele suferințe, împărtășită fiind cu sfintele sacramente, și-a dat nobilul și mult încercatul său suflet, plin de iubire, în mâinile Creatorului, Marți, în 14(27) April a. c. la oarele 3 p. m. în etate de 70 ani și al 32-lea an de văduvie. Rămășițele pământestești a-le scumpei noastre decedate s'a pus spre vecinica odihnă, în cimiteriul bisericești gr. cat. din Comana inferioară, Joi în 16(29) Aprilie la 3 oare p. m. Dormi în pace suflet blând și mult încercat! Maria Pop Griceanu v. d. pret., Elisa Preotescu, Beniamin Clococeanu comers., Olimpia Totoiu, Victoria Moșoiu, ca fiu și fiice, Maria Clococeanu născ. Gaal, Cornelia Clococeanu n. Papfalvi, nurori. Maria Rusu n. Stoica, ca soră. George Preotescu, George Totoiu, comere. în Rom. ca gineri. Elena Groza n. Clococeanu, Maria, Sofia, Elena Stoica ca cumnate. Numeroasă rudeni, nepoți, nepoate și strănepoți. — Condolențele noastre.

— Subscriși cu adâncă întristare facem cunoscut tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, că iubitul nostru soț, tată, frate, unchiu și cumnat **Nicolae Banciu** vigil de pădure comitatens, după scurte și grele suferințe, împărtășit fiind cu sfintele Taine, și-a dat sufletul său nobil și plin de iubire în mâinile Creatorului, Marți în 15(28) Aprilie a. c. la 2 oare noaptea, în etate de 47 ani și în al 14-lea al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământestești a-le scumpului și neuitatului nostru defunct se vor pune spre vecinica odihnă în cimiteriul bisericești gr. or. din loc, Vineri în 17(30) a. c. la oarele 2 d. amiază. Fi-ei țarina ușoară! **Viștea superioară**, în 16(29) Aprilie 1909. Eva Banciu n. Meternă, ca soție, Victoria, Silvia, Traian și Olimpia ca fiii, Ioan preot, Samoilă, George și Maria Banciu, ca frați. Ana Banciu născ. Stoica ca cumnată. Sabin și Liviu nepoți și numeroase rudeni. — Odihnească în pace!

— **În memoria lui Eminescu** marele, neîntrecutului și renumitului nostru poet, care au încetat din viață în anul 1889 un grup de literați, au hotărât să organizeze în toată țara serbări comemorative, care în deosebi în Galați (România) va avea un caracter deosebit de înălțător.

— **Elena Cuza** fosta Doamnă a României a încetat din viață și guvernul a dat ordin să se facă înmormântare oficială, dar fratele defunctei Di Teodor Rosetti a rogat pe ministru se revoace ordinul, căci dorința surorii sale a fost, să se înmormânteze în modul cel mai simplu la moșia părintească.

— **Svonurile de rebel cu Serbia** a încetat, căci Serbia a trebuit să cedeze față de monarhia noastră, care a avut pe parte și Germania cea puternică, apoi și Țarul Rusiei, împăratul Nicolae încă au stăruit pentru pace și a sfătuit pe Sirbii să lase pretenziunile pe altă vreme.

— **Fumatul copiilor** e prin poruncă aspră interzis în Anglita, ca fiecare polițist, păzitori de parcuri, sau alte persoane aplicați în viața publică, are nu numai dreptul dar e și obligat a lua imediat țigara, tutunul și ori și ce lucru de fumat dela băeți și fete sub 18 ani. — Nici la noi nu ar strica porunca aceasta.

— **Omor în Szabatka.** Văduva Haverka din Szabadka, cari dispunea de o avere aproape de un milion, s'a reintors în zilele trecute în societatea altei dame dela

viile ei și apropiinduse de stația drumului de fer, seara la 7 oare, din o gradină a unei vile, a sărit în drum un individ și direct către văduva s'a ripezit, scoțând un revolver, a împușcat în dânsa. Văduva imediat după pușcătură a căzut moartă jos, fiind lovită în inimă, ear ucigașul a dispărut în grădini, până ce la strigările de ajutor ale damei s'a adunat oamenii. Tălharului i-a succes a se refugii și până azi nu a succes a da de urmă, de și poliția din Bpesta lucră din toate puterile la eruarea făptuitorului. Suspționările de până acum s'a dovedit de nebasate. Se vede că fapta criminală a fost plătită, și acum o să desgroape pe moarta și să o secționeze din nou, căci glonțul nu la aflat și cred că după glonț se dă de urma criminalistului. Văduva făcuse testament asupra averii sale proprie constatătoare din 2 căsi în Budapesta și 10.000 cor. bani gata, care avere a testat jumătate sorei sale, ear cealaltă jumătate fiicei sale proprie Mariska. Afară de aceasta au crezut dela bărbatul ei avere de 180.000 cor. căci pe fca Mariska toată a fost desmoștenit la propunerea femeii sale, care acum totuși i-a lăsat fiicei jumătate.

— **Regele Svediei Carol XII (1700)** i plăcea beutura. Odată în stare abnormală vătămă pe mama sa cu cuvinte aspre. A doua zi un amic al său sincer, aflând incidentul îi face imputări. Carol se liniștește și cugeta puțin, apoi în ton aspru strigă să i se aducă o sticlă cu vin și un pahar. El le luă și intrând în odaia maicii sale îi zice: Madamă aseară te-am vătămat și supărat, apoi umple paharul pune sus și îl golește până la stropul cel din urmă și zice: «acesta a fost paharul cel din urmă pe care l'am beut, de-aici înainte toată viața mea nici unul mai mult, — și a și fost s'a ținut de cuvânt.

— **Atentat contra vieții și averii** împedecat s'a întâmplat în Bpesta. Tamásy Béla calfă de măsur a încunoștințat pe șef poliției că în seara viitoare e planat furtul la milionarul Vilmos Müller, prin Kallos Ferencz, croitor și că la angajat și pe el. Comisarul de poliție a trimis 2 detectivi în casa lui Müller unde s'a ascuns, ear lui Tamásy i-a dat îndrumarea ca să facă tot ce zice Kallos. Așa s'a și întâmplat, că seara se strecoară în curte și în antișambre Z. Kallos Ferencz mascat, și aștepta numai momentul ca să între în acțiune. La punct 10 oare când credeau că e liniște și a adormit toți din casă a eșit din ascuns și se trase la ușa ce ducea în camera de dormit a lui Müller, atunci cei doi detectivi pun mâna pe Kallos și îl expediază numai decăt la poliție unde, i-a luat interogatoriu, desbrăcându-l și de masca de pe obraz, un cuțit de culină un revolver și un streang. Acestea s'a întâmplat în toată liniștea, de Müller nici nu a știut nimica, au aflat atentatul numai din gazete. — Kallos a fost tras în cercetare, dar neagă, precând Tamásy susține faziunea făcută la poliție.

— Răpire sângeroasă în Bpesta.

Iosefa Riz proprietăria unei averi mari în Bpesta, locuete în strada Bethlen unde a închiriat o locuință de 4 odăi, dar 3 odăi lea dat în subchirie și ea s'a reținut o odaie către curte pentru sine. În Martie trecută fiind târgu de săptămână și Iosefa Riza s'a dus în târg, ear la 11 ore s'a întors acasă, unde a început a se desbrăca de vestimțele de stradă și a le schimba cu cele de casă, pentru acel scop deschide un dulap, ca să-și i-a vestimțele și spre spaima ei, când să deschidă ușa sare un individ din dulap și numai decăt i leagă un gîlț de gât, ear în mâna stângă ține un cuțit și amenința, să nu te mișt, dăm bani și prețurile ce le ai, și nu ți-se întâmplă nimica, dar dacă încerci a sbera numai decăt te străpung cu cuțitul. Ai deschide cassa. Biata femeie condusă prin atentator la cassa Wertheimiană o deschide, și acesta ia 900 cor. bani gata, apoi juvaericele în preț de 7000 cor. și le bagă în buzunar. Riz încercase a scoate capul din gîlțul cel ținea tálharul, dar nu i-a succes ei, acesta a strins mai tare de streang și biata femeie a căzut la pământ, ear el s'a dus să se spele pe obraz că era mânjit de negreală. După ce s'a spălat a ridicat pe femeia și a băgato în dulap închizând ușa, și a eșit pe ușe. Femeia care venise la simțiri cu toate puterile a împins ușa, care s'a și deschis și sberând hoți, tálhari s'a scoborât pe scări în curte unde lucra doi oameni, cari la sberetul ei s'a luat după tálharul cari fugea către strada Baros, unde se afla un student de 18 ani, care auzind și văzând pe urmăritul i s'a pus în drum ca să l rețină dela fugă, acesta ridică cuțitul ca să dea în student, studentul se ferește și totodată pune pedecă hoțului, care cade dealungul drumului, și așa apoi cu ajutorul lucrătorilor și a unui detectiv a succes al prinde și al preda justiției. S'a constatat, că tálharul a fost Nagy Márton ziler, cari a fost mai de multe ori pedepsit pentru furturi. A recunoscut că cu cheie false a intrat în casă la Iosefa Riz și după ce nu a putut deschide casa Wertheimiana, s'a decis a se ascunde în dulap până ce vine careva, dela care să ea cu forța cheia. Deci s'a mânjit obrazul cu funingine și cerneală, ca să nu fie cunoscut, și s'a ascuns în dulap. Nu au avut intențiune să omoare, ci numai de bani au avut lipsă. Iosefa Riz de spaimă și durere s'a bolnăvit.

— **În Messina (Italia)** unde a fost marele cutremur de pământ, lucrători cari desgropau căsi, auzi slab strigând în afunsiune „Maria”. Ei grăbesc cu lucru și când colo un papagal plin de prav ese la lumină și căutând, află în o gaură o fetiță leșinată lugiță pe pământ. Așa papagalul cu strigătul lui a mântuit viața nenorocitei fetițe.

— **O propunere originală** a făcut un Anglizer în parlament adevă, ca în 20 Aprilie să fie orologiul dat cu o oară înainte, ear în 20 Septembrie să se dea ear cu

1 oră îndărăt. Prin aceasta a câștigat lucrătorul la amez o oră de odihnă, adevă cel ce începe lucrul la 6 dimineața l'ar începe la 5 ore și așa câștigă la pranz o oră cel ce să culcă la 10 seara și se scoală la 6 dimineața, s'ar culca la 9 seara, și s'ar scula la 5 dimineața, câștigând astfel o oră de aer curat dimineața, cea ce contribuie și la păstrarea sănătății.

Vatra familiară.

Societatea de lectură: «Inocențiu Micu Clain» a teologilor din Blaj a dezvoltat o activitate literară foarte frumoasă și poate fi pildă altor societăți. În 1890 a scos în traducere românească partea I din «*Epistole către un preot tânăr*», de Aloisius Melcher, iar în 1892 a scos partea II a acestui op, care cuprinde în nouăzeci și nouă de epistole, sfaturi și îndrumări, cum să se îngrijească un bun preot de parochia sa; în 1893 a tradus «*Pregătire la moarte*», de S. Alfons Maria de Ligouri, care cuprinde treizeci și șase de meditațiuni asupra celor 4 lucruri mari de pe urmă ale omului, adevă despre moarte, judecată, raiu și iad și despre celea ce să pot aduce în legătură cu acestea, în 1894 a publicat traducerea povestirii «*Duch muscălesc*» de Bolanden; în 1899 a tradus «*Tragedia Calvarului*» de abatele Henry Bolo, care ne istorisește în un mod admirabil de frumos și de mișcător patimile înfricoșate ale Mântuitorului; în 1906 a tradus «*Mântuieșteți sufletul*», care cuprinde cincizeci de predici pentru misiuni de I. P. Toussaint; iar în zilele trecute a scos de sub tipar o carte vrednică a intra în fiecare casă românească. A tradus adevă una din cărțile vestitului scriitor german F. X. Wetzel. «*Vatra familiară*» e numele acestei cărți și cuprinde sfaturi scrise în formă atrăgătoare, întreprinse cu multe pilde despre modul, cum trebuie să se poarte fie care în familie, dacă voiește să guste fericirea în viața aceasta.

Din cartea aceasta, cei buni și cinstiți, își vor lua un îndemn să fie tot așa și în viitor, — iar cei răi, își vor lua un îndreptar, cum să-și întocmească viața și cum să se poarte, ca să se bucure de pace și de fericire în familie.

În loc de ori-ce aprețiere vom reproduce în foia un capitol din aceasta carte și cititorii se vor convinge, că e una dintre cele mai folositoare, frumoase și atrăgătoare cărți.

Recomandăm cu toată căldura aceasta carte și ca premiu pentru școlarii, cari isprăvesc clasele elementare. Prețul ei e numai 40 fil. un preț tare mic în proporție cu mărimea cărții.

«Vatra familiară» s'a tipărit în Tipografia seminarială din Blaj și forma, în care să prezintă face onoare acelei tipografii.

Depoul general: al adevăratelor MAȘINI de cusut SINGER

se vënd cu cele mai avantajoase prețuri în rate lunare, pre lângă garanție îndelungată. Instrucție gratuită la cusutul mașinei, a broderiei, ca: netedă, rotund, azur, aplicație, congre, spaniol, smyrna etc. etc. Atelier mechanic de construcție și reparaturi dela cele mai gingașe puști, mașini de cusut și biciclete.

Articli de construcție pentru arme, mașini de cusut și biciclete, în mare alegere.

Făgăraș,
Ulița Beceanului 4.

SÁRKÓZY JÓZSEF,
montator de arme, mașini și mechanic.

și păstoria vitelor, turmelor de oi, ars de soare, băut de vânturi, de ninsoare, de ploii și de multe alte nevoi, — iar streinii, acci paraziți*), îngrășați din truda și sudoarea bietului, bunului, dar scurt văzătorului Român deveneau tot mai îndresneți, ba uneori chiar obrasnici! Povestea „sobolului cu ariciul“ — se adevări și aci.

Românul băstinaș, în casa lui, în moșia lui și în țara lui, era robul străinului, lacom și nesăturat, care-l mușea și jăfua, fără milă și cruțare, voind chiar a-l sterge din cartea neamurilor!...

Străinii să 'navușiau, ai noștrii sărăciau. Ei să 'nățiau, ai noștrii să 'umiliau. Străinii mergeau înainte, noi mergeam înapoi. Atunci s'auzi glasul:

„Vai de el Român, săracul,
Că 'napoi dă tot cu racul!“

Aceasta o simțiau și o vedeau acum fii luminați ai neamului. Și un rau numai atunci poți să-l îndrepi, și să scapi de el, dacă îl simți, îl vezi și-l pricepi, altcum rău te copleșește, năpasta te omoară. Și lucru lesne de înțeles! Când ești ajuns mai mult în groapă, ca afară, atunci este greu, de tot greu, de a mai ieși afară din groapă, la lumină!

Bolnavului, care vezi că trage de moarte degeaba, înzadar îi mai aduci doctorul și-l îmbii cu „plăcinte“ și de toate, că acum e prea târziu!...

Nutrește-te bine, până ce ești sănătos, ca să te întărești și să poți lucra ziua și noaptea — când cere trebuința și după cum trebuie, — nu să-ți taie puțul ori găina, atunci, când nu mai ai lipsă de ea, și când ți-a mai plecat sufletul, cătră «cealaltă lume»!!

Grijește sănătatea până ce o ai, nu umbra să o afli și s'o recăștigi, după-ce de mult te-a părăsit și ai pierdut-o! Căci atunci de multe ori totul e de prisos, nu te mai întâlnești cu ea, sau cum se zice mai pe în-

*) Paraziții sunt nește animale, ce trăiesc pe corpul altor vietăți, și se nutresc cu sucii, cu grăsimea ori cu sângele lor. (Aut.)

teles: «Cauți numai potcoave de cai morți». Dacă nu ai grijă, și nu porți bine un cal, până-ce ești călare pe el, după-ce te-ai aruncat jos și ți-a scăpat din mâni, e greu de a-l mai prinde, și de a te mai vedea earăși călare!

Nădejdea că-l vei prinde, ori că-l vor prinde alții și că ear ai să încaleci și să mergi mai departe, puțin te poate mângăia, când tu stai întins la pământ, deoarece-aceea, precum s'ar putea face, tot așa de bine poate să nu se întâmple.

Românul nostru pășit, dacă ai ceva viu în mâni și din negrijă îl scapi, uitându-să la tine cu milă și compătimire, după ce ți-ai spus năcazul și focul dela inimă, îți zice liniștit și cam batjocuritor: «Dacă n'ai avut grijă bună, frate, până-ce ți-ai avut în mâni, acum pupă-ți urma!»... Mai la urmă îți zice zimbând! «Flueră-ți să stea!»...

Când un râu sau ori-și-ce apă să revarsă din marea, din alvia sa, e greu de a-l opri să nu facă stricăciuni, și potopul să nu ducă cu sine și să nu pustiască tot ce-i stă în cale, dacă — om neprevăzător fiind — nu te-ai îngrijit de aceasta mai înainte și nu i-ai făcut stavilare puternice de apărare, acum e zadarnică ori-ce încercare, iar plângerile ori văietările celor rămași în viață, nu plătesc și nu ajută nimic.

Ba acum e prea târziu a cere și ajutorul lui Dzeu. Dacă numai când ne-ajunge năcazul, ne-aduceam aminte de Dzeu, iar când ne umblă (merge) bine, nici nu ne gândim la Dzeu, atunci Dzeu încă ne lasă, ca să ne ajungă răsplata faptelor și fără delegilor noastre, că doar-doar prin aceasta totuși ne vom împrepta; ne vom cunoaște greșala, precum și calea cea rea, pe care am apucat, și îndreptându-ne, vom lua altă purtare și vom merge pe calea cea adevărată, care aduce la bunăstare, îndestulare și mulțumire! Cine însă nu se îndreaptă nici după relele, ce l-au ajuns din vina sa și nu se pocăște, are să fie firul perirei!... Căci scris este: «Ajută-te tu însuși și Dzeu încă îți va ajuta!» (Va urma).

— **Moștenitorul de tron al Germaniei în România** Friedrich Wilhelm a sosit luni la oarele II a. m. la gară de nord, unde l-au așteptat M. S. Regina M. L. Regele principele moștenitor și Principele Carol Anton de Hohensollern. Moștenitorul Germaniei împreună cu splendida sa suită scobărându-se din tren, muzica a intonat imnul german, iar garda de onoare a salutat cu urale, ambii Principi s'a îmbrățișat cordial. În sala de recepție s'a prezentat persoanele oficiale. După-ace s'a întreținut cu membrii guvernului și persoanele de distincție, s'a urcat în trăsură de gală alătura de M. S. Regina, având în față pe A. S. R. Principele Ferdinand în uniformă de colonel prusian.

La palat a fost primit de M. S. Regele. Până la palat străzile erau inundate de public, care cu mare entuziasm a aclamat pe marele oaspe. Atât gara, cât străzile și ferestrele erau decorate cu drapeluri române germane. La 1 ora a avut loc un dejun la Cotroceni. După amiază a cercetat Parcul Carol, al artelor etc.

Marți seara s'a dat un bauchet la palat unde Maj. S. Regele a ținut următorul toast:

Cu inima plină de bucurie salut în mijlocul nostru pe Alțeta Voastră imperială și regală și sunt înfinit de recunoscător Majestății Sale Împăratului și Regelui că a trimis pe serenissimul său succesor la tron, înconjurat de o strălucită suită cu comandantii regimentelor, mie în deosebi apropiate, pentru ca să-mi transmită felicitările pentru aniversarea a 70-a a zilei mele de naștere.

Majestatea Sa Împăratul îmi dă prin această delicată atențiune o nouă dovadă a sentimentelor sale de înrudire, se întărește relațiunile de amicitie ce există de mulți ani între noi, a cărora cultivare îmi stă la inimă și pe cari țara mea știe să le prețuiască mult.

De mai bine de 50 ani mă leagă strânse legături de brava armată a Prusiei. Prin numirea mea ca generar feld-mareșal, ele au devenit indisolabile; lungă mea carieră militară capătă prin aceasta o înălțare și tot-

duce în casă aurul liniștei, norocul și pacea neprețuită.

I.

Bărbatul să fie cu răbdare față de muierea sa. În vremile mai de mult întrebare odată cineva pe un om învățat, cu fruntea lucie de carte multă, că de ce un fecior de craiu poată să șadă în scaunul de domnie, având stăpânirea peste o țară, în vârstă de 14 ani, și, când e vorba de căsătorie, nu poate sta înaintea altarului, cu vârsta mai joasă decât 18 până la 20 ani?

— „Hm, răspunde slujitorul cărții — legea asta are bnn temei, să știți. Că e mai ușor a stăpâni o țară, decât a povățui o femeie.“

Fără indoială, în vorba învățatului acestuia, se spune prea mult. Căci ori-ce bărbat, dacă se va purta cuminte cu femeia sa, va ajunge să spună dinpotrivă. La toată întâmplarea însă, răbdarea și prevederea nu vor trebui să lipsească.

1. *Treci cu vederea greșelile ei.* Orice om poate să greșască și abună seamă și femeia are greșeli, trebuie să aibă, pentru că în urma urmei, om este și ea. Și va fi bine, ca bărbatul să țină seamă de aceasta! Fi cu răbdare, când muierea ta greșește ceva, de pildă întârzie undeva, ori vre-o mâncare nu-i tocmai potrivită, ori dela cămașă duminică dimineață îți lipsește un bumb, o

cheutoare. Ce-i drept, asta-i greșală și poți să faci vorbă. Numai cât să o faci aceasta cu răbdare și cu dragoste. Creadă-mă oricine, cu vorba bună mai mult faci, decât cu sfada. Eu, cel care scriu acestea rânduri, am văzut odată pe uliță doi ștregari de copii batându-se. Nu m'a răbdat inima, ci mam răstit la ei:

— „Ei, ștregari blăstămați, nu vi rușine, ce ar zice părinții voștrii să vă vadă acuma?“

— „Păi, săracă lume, să-i vezi pe ei apucându-se de cap, ș'apoi să zici!“

Iată un lucru sfâșietor! De aceea dar, răbdare și iar răbdare! Cu răbdarea poți ajunge departe.

2. *Nu aștepta prea mult dela dânsa.* Femeia să vadă de treburile casei; să gătească mâncare, să spele, să coasă să pună petece pe hainele slabe; să grijească de copii și să-i crească — iată sarcina ei, și să credeți, că zău, nu-i ușoară. Și dacă bărbatul mai așteaptă, ca dânsa, pe lângă acestea să mai și robotească alături de ella alte lucruri cu gând de a câștiga și dânsa bani sau pâne, cu sapa sau cu ciocanul — atunci cere mai mult, decât trebuie să se aștepte dela o muiere. Numai în cazul de cea mai neagră lipsă ar pute-o cere aceasta bărbatul dela muiere. Dar atunci, el trebuie să fie cu răbdare indoită și întreită și cu atât mai vâr-

FOIȚA.

Cuvântul de vrajă*)

„O vorbă ca o sută.“
„Gura poporului.“

Un craiu, stăpânitor preste o țară nemțească dela asfințit, a dat odată o lege nouă, care îndatora pe noii căsătoriți, dintre supușii săi ca în ziua cununiei să sădească un pom în grădina lor.

Și fără indoială, bună lege a fost aceasta și mult înșămnător lucrul pe care îl cerea. Pomul acesta avea să amintească zi de zi, în scurgerea anilor, soților de căsătorie, legătura credinței sfinte a căsătoriei. Și dacă legătura dragostei s'ar fi întâmplat să slăbească între dânsii, pomul din grădină dealături avea să le zică în graiu de prietin mustător: Nu uitați clipele jurământului sfânt, făcut înaintea altarului Domnului. Fiți îngăduitori față cu greșelile și slăbiciunile voastre, nu faceți să apuce în gura lumii; atunci veți avea pace în casă și împreună cu pace darul Domnului.

Că să știți: pacea casei zace în răbdare. Răbdarea este cuvântul vrăjit, care

*) Din cartea „Vatra familiară“ despre care vorbim la alt loc al foii.

de-odată o istorică încheiere. Aceasta rară distincțiune, precum și numeroasele dovezi de dragoste pe cari Majestatea Sa mi le manifestă la fie-care ocaziune, mă mișcă adânc și nu pot exprima mai bine profunda mea recunoștință, de cât cuprinzându-o în urarea pe care o fac neincetat pentru fericirea și prosperarea mult iubiților părinți ai Alteței Voastre imperiale și regale.

„Fie ca binecuvântarea Cerului să se revarsa asupra Majestății Sale Impăratului, a Casei Sale Regale și a glorioasei Sale armate. Fie ca Provedința să ia în paza Ei pe Alteța Voastră Imperială și Regală și pe tânăra Voastră familie.

„Cu aceste urări ridic paharul meu în sănătatea Majestăților Lor Impăratul și Impărăteasa, precum și a Alteței Voastre imperiale și regale!“

„Ura! Ura! Ura!“

Răspunsul Prințului Friderich.

Mulțumesc Majestății Voastre Regale în numele Augustului meu tată, pentru grațioasele cuvinte, pe care Majestatea Voastră a binevoit să le pronunțe, și rog pe Majestatea Voastră ca să primiți și mulțumirea mea cu totul personală și sinceră pentru binevoitoarea și amabila primire ce mi s'a făcut la Majestatea Voastră, la Majestatea Sa Reginaeși la întreaga familie regală.

Îmi face o deosebită onoare și bucurie și sunt cu deosebire satisfăcut, că împărătescul meu Părinte m'a ales pe mine ca să transmit urările Sale cele mai călduroase și mai sincere Suveranului înrudit, aci în Capitala frumoasei sale țări. Tatăl meu, pentru a da o deosebită expresiune urărilor sale, m'a atașat reprezentanți ai armatei prusiace, care e mândră de înalta distincțiune cea acordat azi Majestății Voastre comandantul ei suprem, care e mândră că numără printre generalfeldmaresalii ei pe încercatul în războiu și pace, rege al României. La acești reprezentanți ai armatei prusiene, augustul meu tată a asociat în special pe comandanții acelor regimente, care se bucură de înalta

distincțiune, de a sta în raporturi directe, cu Augusta persoană a Majestății Voastre regale.

„Majestății Voastre i-a fost îngăduit ca în fruntea bravei Voastre armate să vă puneți cununa victoriei pe frunte și ca într-o Domnie de mai bine de 40 ani să duceți țara, care a devenit pentru Majestatea Voastră a doua Patrie mult iubită, la înflorire și la o prosperitate meru crescândă. Și în afară de vechea Patrie, Majestatea Voastră a adăogat la numele Hohenzollern nouă glorie și noi onoruri. Fie ca Dumnezeu să acorde încă mulți ani binecuvântarea Sa Domniei Majestății Voastre și să ție în paza sa întotdeauna brava Voastră armată și toată frumoasa țară, ale căreia destine le-a pus în mâinile Majestății Voastre.

„Toate urările însă pe cari le avem în inimă pentru Majestatea Voastră, pentru Majestatea Sa Regina și toată familia regală, rog să mi se permită a le exprima în cuvintele acestea:

Majestatea Sa Regele Carol, Majestatea Sa Regina Elisabeta, întreaga familie regală a României să trăiască.

Ura! Ura! Ura!

Sinodul eparchial din Sibiu.

În ședința a II-a a verificat mandatele deputaților, afară de a lui Dr. Margita, care nu s'a prezentat credenționalul și a lui Dr. Rozvan și Oct. Goga, ale căror mandate au fost contestate. Membrii aleși G. Danilă și Dr. I. Popp și-au depus mandatele. Numărul membrilor verificați este 50 dintre cari 42 au fost prezenți. Diferite acte s'a împărțit comisiunilor alese și amânând proxima alegere pe Mercuri, ședința s'a ridicat.

În ședința a III-a Nicolae Ivan în numele mai multor deputați face propunerea, a se înființa în Cluj un Consistoriu, care propunere s'a predat comisiunii respective. S'a constituit comisiunea verificatoare și raportorul Dr. Oct. Vasu propune verificarea de-

putaților Dr. Aurel Vlad, Dr. I. Margita, apoi Lazar Tritean și Eugen Meșian și sinodul îi verifică.

Urmează raportul comisiunii organizator prin raportorul Ioan A. de Preda, care propune ca sinodul să îndrume Consistorul, să creeze postul de inspector general școlar prin un bărbat calificat prin calea concursului, având a fi ales în Consistoriul plenar. După o discuție pro et contra propunerea cu o majoritate de un vot se primește. Se mai decide ca acei protopresbiteri, cari n'au ținut sinoade protopresbiterale să fie trași în cercetare, apoi să se substearnă un proiect despre noua împărțire a cercurilor electorale.

Raportul comisiunii bisericești se primește fără modificări esențiale.

Dr. Ioan Stroia ca raportor al comisiunii școlare propune luarea la cunoștință a raportului, ceea ce se și întâmplă și se decide, ca în viitor să se țină conferințe învățătoresci tot deauna la începutul anului școlar, apoi tot la 3 ani să se țină și conferințe cercuale. Urmează raportul comisiunii financiare, care asemenea se ea spre științe.

Urmează din nou comisiunea organizatoare, cu propunerea ca § 18 al regulamentului să fie întregit intracolo, interpelări se pot adresa în sinod numai dacă sunt anunțate presidului cu o zi mai înainte, care s'a și primit.

În cestiunea serbării centenarelui dela nașterea marelui Andrei Baron de Șaguna să decide, ca programul stabilit prin consistor metrop. să fie executat la timpul său.

În ședința a IV. Nicolae Bogdan interpelează în cestiunea abuzurilor comise cu ocaziunea alegerilor bisericești în Brașov.

Eselenția S'a răspunde, că în înțelegere cu consistorul a chemat la sine pe preoții dela biserica Sf. Nicolae din Brașov, pentru ai împăca, ceea ce a și succed. Eselenția S'a recunoaște că presidentul comitetului parohial nu-i compete leașa. Dar o atare hotărâre nici că s'a substernut pentru aprobare. Se mai primește propunerea pentru modificarea statutului fondului de pensioane și continuarea

fos să treacă cu vederea, când în casă și și pe lângă vatră nu ar fi toate așa, pecum ar trebui. Fiind femeia toată ziua departe de casă, cum va putea să aștepte cineva, ca dânsa să-și isprăvească treburile ei în casă fără greș? Locul femeii e pe lângă vatră și casa e ogorul ei.

3. *«Îngrijește-te ca femeia să aibă totdeauna cele de lipsă la casă,* pentru celea ce așteptați dela dânsa. Să aibă banii trebuincioși la orice căsnicie. Ai însă dreptul să-i ceri seamă, cu blândețe de cheltuelile ce le face. Unii bărbați bombănesc într'una și se fac surzi ori de câteori femeile lor cer vre-un crețar dela dânsii, fie și pentru lipsele neapărate ale căsii, ei însă batcrâșmele și prădează pe toate nimicurile, petrecând de multeori în beții și în jocuri de cărți, Cum vreți dar atunci, să fie pace? Dacă femeia poate să dea seamă de tot ceea ce cheltuiește; dacă nu prădează banii pe zorzoane și nu cheltuiește nici pe seama copiilor fără măsură, ci, dinpotrivă, cruță și îi dedă de mici a se îndestuli cu puțin, atunci bărbatul numai bucura se poate și se cade bucuros să dea femeii sale banii, de cari are lipsă. Și, de multeori, e cu mult mai bine ca punga să o poarte femeia, pentru că dânsa ar purta, poate, mai bună socoteală, decât un bărbat.

Un croitor, om de cinste în târgușo-

rul lui, a băgat de seamă, că muerea lui cu mult mai bine știe umbra cu banii, decât el însuși, pentru că dânsul adeseori se înșela cu câte o coroană, două, ori da mai mult pe ceea ce nu s'ar fi căzut. De aceea a lăsat cu totul banii pe mâna muerii și dela dânsa cerea și el ori de câteori avea lipsă de ceva. Și după câți-va ani s'a trezit, că femeia a pus deoparte, pentru zile negre vre-o 800 de coroane.

4. *«Șezi mai mult acasă dacă se poate decât aiurea.*

Un lucrător dela oraș a povestit odată muerii sale un vis, pe care l'a avut dânsul, vis tare șod.

— «Se părea că văd patru cloșani mari. Unul era gras ca un pepene, doi slabi umbră și al patrulea orb».

Femeia nu-i putea de loc tâlcuii visul aceasta. Când colo, băeșul lor de șase ani s'a făcut tâlcuiitor bun de visuri, ca Iosif din scriptură.

— «Cloșanul cel gras închipuește pe crișmarul cel din colț, care înghite toți banii tăticului; cei doi cloșani slabi ne închipuiesc pe mine și pe mama; cloșanul cel orb te închipuiește pe tine, tăticule».

Ori doară nu se potrivește acest tâlc? Câți părinți de familie nu sunt orbi de tot?

Bruma de câștig cel pot face o cară Jidanului — iar nevasta și copiii se luptă

cu foamea acasă și plâng între păreții goli. Și, apoi, se mai miră unii bărbați ca aceștia, că femeile lor pier zi de zi și se oftesc, copiii rămân amărăși, ca graurii, iar dragostea și pacea din casele lor se duce pe apa sâmbetii? Cum vor putea, femeia și copiii, să iubească un tată, pe un părinte care nu are inimă și ochi să-i vadă, care bucuria și petrecerea și-o caută, necontentit, afară de casă și care nu face nimica pentru bunăstarea și întărirea păcii și a traiului bun în casa sa? De aceea, bărbaților, pentru numele lui Dumnezeu, rămâneți acasă, petreceți mai mult pe lângă vatra voastră; căutați bucuria acasă, alături de nevasta și copiii voștri; petreceți-vă cu ei, povestiți, cântați, cețiți împreună, spuneți basme frumoase — și atunci pacea familiară și norocul casei nu vor fi, nici când, îndepărtate dela vetrele voastre.

Că să știți: diavolul, dușmanul bine-lui, nu doarme și el mai ales de una se îngrijește: să desfacă pe bărbat de lângă vatra lui, să-l ademenească în crâșmă — și pustiirea familiei va urma neapărat.

5. *«In sfârșit, arată dragoste adevărată și bunăvoință soției tale și nu trece cu vederea vrednicile și însușirile ei bune.*

Se spune că sunt bărbați cari petrecând aiurea se arată tare plăcuți și simpatici, iar acasă sunt draci în picioare. Oare să

Chemarea și datorințele unui bun econom.

(Urmare și fine).

Amintisem și de risipă ca o soață a lenei și a beției... D-voastră când mergeți cu caru împovărat pe un deal în jos, dați oare biciu cailor?... Nu... Ci din contră strângeți din frâne, ca să meargă cât de încet. Asta o știți bine, precum bine știți și aceea, că dând cailor biciu, ca și când bați în palme, ești făcut cu ei cu tot praf, până din jos de deal.

Ei! apoi oare omul, pentru-ce șieși nu-și strânge din frâne!?!... Cel ce-și înfrânază poftele, știți cu toți cum înaintează. Il cunoașteți prea bine că-i ziceți „bogatul satului” iar celui ce-și dă biciu poftelor, de să reped în „galop” una după altă îi ziceți în urma urmelor „coldușul satului”. Și ce folos de el, dacă tatăl lui a fost om? El a ajuns neom.

În ziua de azi iubiiți mei puțini dintre economii noștri pot fi numiți economi buni. Cât de mult s'a abătut economul dela adevarata cale, uitându-și ca meșteșugul lui a fost unul dintre cele dintâi date de Dumnezeu. Ce cuvinte frumoase fură acelea: „Voiu face om după chipul și asemănarea mea, ca să stăpânească toate cele făcute (create) de mine și să-mi preamărească puterea și înțelepciunea mea”.

Iată „decretul” prin care Atotputernicul ziditor a dat omului cele vazute ale lumii să le folosească și stăpânească!... Zis-a apoi ziditorul: „De aci în colo ai să lucrî pământul și întru sudoarea feței tale să-ți câștigi pâinea de toate zilele”.

Și oare omul nu e răspunzător de toate faptele sale? N'are oare să-și dea seamă, că bine folosește moșiile și bunătățile ziditorului? Și nu va primi el rasplata cuvenită dela stăpânul său?...

Muncești tu, iubite economie, ziua și noaptea agonisându-ți cele de lipsă. *Multe greutateți te apasă*, de mă mir cum le mai poți purta!!

Toate le faci bune. Dar nu-i iertat să-ți uiți de chemarea ta... Crezi tu că datorința-ți este să te îngrijești numai pentru timpul de față, trăind în mâncări și beuturi, lăcșuri, mândrii și alte lucruri necuvințicioase?... De viitor n'ai nici o grijă!?

Nu crezi tu că vor veni timpuri, când nu vei mai putea munci, cu ce-ți vei putea implini atunci atâtea greutateți?... Crezi tu că dacă Dumnezeu îți dă rod și îmbelșugare în urma muncii tale, ți-le dă spre a-le întrebuița după poftele tale nesocotite?

Pentru-ce nu te silești a pune cât de cât la o parte, din cele se ți-să dau an de an, ca întâmplându-se vre-o dată să nu ți-se dea, atunci să nu duci lipsă??

De-ți-ar fi pururea în minte vorba: când ai păstrează și pentru zile negre” crede-mă că tu ai fi cel mai fericit!

Dumnezeu prin pacostele ce ți-le dă când și când, «voește a-ți arăta că nu ți-ai implinit datorința ta cum se cuvine».

Eu știu cât sunteți de muncitori și sârguincioși, iubiiți economi!... Mă mir însă că cu toate aceste n'ați ajuns acolo unde ar trebui să fiți!

Și de ce oare? Nu sunteți destul de chibzuitori! Nu vă impliniți datorința cum trebuie, de aceea nu-mi luați în nume de rău dacă viu a vă da în aceasta privință unele sfaturi folositoare.

Ar fi de dorit să vă însoțiți toți cei cari vă aflați într'o comună și să întemeiați un *grănar* (magazin de bucate) cu scop de binefacere. La acest grănar an de an veți da din prisosul bucatelor ce vi le dă Dzeu. Și prin aceasta însoțire, afară că în cazuri de lipsă vă ve-ți împrumuta cu bucate, cu timpul vă ve-ți ușura și de alte multe greutateți, plătindu-vă d. e. din interese lefurile învățătorilor, preoților, ba chiar și alte aruncuri.

Apoi din norocul și ajutorul ce vi-l dă Dumnezeu în prăsirea vitelor, întemeiați, o *însoțire* (reuniune) de ajutorare pentru cazul când vi s'ar prăpădi vre-o vită ș. a.

Iar din străduința ce o aveți la muncă caștigându-vă para de para, puneți cât de cât la o parte și întemeiați o „însoțire de înmormântare”, ca la caz de a fi chemat de bunul Creator careva din voi, cei rămași să nu fie siliți, precum de multe ori se întâmplă, să-și vândă până și bucătura din gură pentru înmormântare.

Și silind mereu spre bine, întru îndeplinirea chemării voastre, câte lucruri folositoare ve-ți mai putea încă face, însoțindu-vă în „*tovărășii economice*” cu scopul de a vă procura semințe diferite, mașini și alte multe unelte pentru lucrarea pământului și pentru strânsura de pe câmp și fânațe.

Cu ajutorul însoțirilor ve-ți aduna sume frumoase de bani, vă ve-ți apuca singuri a susține în comunele d-voastră bolta și crâșmă românească; adevă ve-ți înființa așa numitele, „însoțiri de consum”. Bani îi ve-ți crește în felul acesta spre folosul d-voastră propriu. Atunci ve-ți fi mai cumpătați în toate. Vă ve-ți aduce marfă și materii sănătoase. Ei! atunci nu viți mai fi siliți a da bună dimineața celui ce după ce v'a luat tot avutul, v'ar suga și sângele.

Nu vi-se pară iubiiți mei aceste nește lucruri ce nu le-ați putea face! Însoțiți-vă mic și mare cu inimă curată, precum v'am spus și veți vedea că cu tot dreptul:

„Unde's doi puterea crește
Și dușmanul nu sporește”.

iar:

„Unde'i unul nu-i putere
La nevoi și la durere”.

Multe a-ți făcut și până acum, dar în viitor lucrând mai cu dinadinsul, în bună înțelegere veți fi în stare să faceți și mai multe.

Despre toate aceste lucruri bune ce vă îndemnăm aci a le face, dacă vom avea norocirea de a fi înțeleși și sprijiniți de toți frații noștri țărani, pe rând o să spunem mai pe larg despre fie care în parte vorbind cum și în ce fel se poate face.

În urma tuturor acestor, ca creștini fiind și noi, datorința avem, iubiiți economi, a vă sfătui să vă îngrijiți și de sufletul vostru, care încă este dela Dumnezeu, precum se zice: „sufletul omului este o schintee Dumnezească”.

Fiți milostivi cu cei neputincioși căci «pe săraci dacă ajuți, pe Dumnezeu împrumuți».

Iar ca mai bine să plăceți lui Dzeu, împlinindu-vă desăvârșit chemarea voastră pe acest pământ, încă trăind vă ve-ți asigura raiul, spre scopul acesta veți înființa așa numita «Fundatia Parastaselor», dând fiecare, să zicem, odată pentru totdeauna 20—50 coroane, pentru cari după trecerea din lumea aceasta, până va fi biserica, vi

se va face an de an parastas (pentru iertarea păcatelor) cu care ocaziune se va da din interesele capitalului de fond, fiecăruia care va lua parte la sfânta rugăciune, o bucată de pâine și un pahar de beutură, drept pomană întru ușurarea sufletelor celor răposați...

Ghiță din Ticuș.

POȘTA REDACȚIUNEI.

D-lui Nicolae Borzea protopop gr. or. în Făgăraș. Referitor la Declarațiunea publicată în Nrul 39 al „Telegrafului Român” din 9/22 Aprilie a. c. avem onoare a constata, că manuscriptul răspunsului Dvoastră intitulat „Prea onorați cetitori dela Țara Oltului” n'a cuprins și nu cuprinde cererea sau dorința de a se publica în foaia „Olteanul” ci primindu'l dela Dvoastră atunci când s'a început tipărirea Răspunsului la corespondențele publicate în Nr. 52, 53 și 56 ale Gazetei l'am tipărit în conexiunea acela, căci am văzut, că se referă tot la acel obiect. — Altcum atunci nici că s'a făcut observări, că nu ar fi fost modalitatea tipăririi acomodată. Tipograful nu a putut ști și presupune, că dorința D-tale este a tipări răspunsul separat și după ce aceea nici că i s'a spus n'au putut face, cu atât mai puțin căci în cazul acela și taxa de tipărire și publicării era alta. Redacția.

Poșta administrației

Cei cari au trimis prețul abonamentului și n'au primit încă foaia, fie cu răbdare că o primesc regulat. Asemenea și colectanților noștri le espedăm gratis al 11-lea exemplar pe adresa dată. Le mulțumim de serviciu!

Celor cari ne-au colectat 5—6 abonenți nu putem astadată să le dăm foaia gratis, dar le-am espedat câte 1 ex. din «Calendarul meu».

«Olteanul» vine numai la frații cari îl abonează. Are multe spese și el săracu, nu poate veni la nimeni pe așteptare.

EDITOR-PROPRIETAR și REDACTOR RESP.
CONSTANTIN POPP.

JOHANN PICHLER

Prăvălie de modă și manufactură
pentru dame și bărbați.

Făgăraș, Piața mare Francisc Iosif
(casele Thierfeld).

Mare asortiment pentru sezonul de primăvară, în tot felul de **stofe** elegante dame, ca: *bluse, jipoane și haine gata*, precum și pentru domni vestimente gata, croite după fașoanele nouă. Mare asortiment de pălării, cravate, albituri, coverturi pentru mese și paturi, perdele, covoară, (tapeturi), etc.

cu prețuri ieftine.

Cu stimă

Johann Pichler.

Vilhelmina Szunyogszéki instructoară de pian,

recomandă on. public cu prețuri admirabile de ieftine diferite

PIANE, PIANINE,

cu tonuri escelente, din renumite fabrici furnizătoare de curte reg. Informații mai detaliate se pot afla la administrația foaiei.

JOSIF ROSENBAUM

CIASORNICAR și GIUVAERICAL,
Făgăraș, Piața mare, Francisc Iosif nr. 17.

Recomandă Onor. public magazinul său bogat asortat cu totfelul de oroloage de buzunar din aur, argint și nickel, de părete cu ornament, perpendiculare, trezitor etc. precum și Omega, Intact, Triumph, Urania etc. pentru care garantez până la 4-5 ani.

Mare asortiment de Brilliant, Diamant și Jiuvaricale din aur și argint, și articole de argint de China. — Obiecte astronomice. — Prețuri ieftine. —

NB. Obiecte vechi de aur și argint cumpăr sau schimb cu nouă.

IOSIF ROSENBAUM,
ciasornicar și giuvargier.

INCUNOȘTIINȚARE!

Subscrisul măestru-ferariu și potcovar de cai, cu diplomă de la școala centrală r. ung. de stat din Bpesta; aduce la cunoștința Onor. public din loc și de la sate, că au deschis în Făgăraș, ulița Becleanului sub Nr. 66, (aproape de vamă un

Atelier de FERĂRIE (coăcie) și de potcovit cai.

unde potcovește și cei mai jingași cai bolnavi de picioare, și execută totfelul de lucrări de ferărie, precum: cară, căruțe, trăsuri, birje etc. Pluguri de fer, grape, mașini de săpat și sămănat, și toate ce să țin de sfera branșei economiei.

Reparaturi se efectuează ca nouă, lucru bun, durabil, cu garanție. Prețuri ieftine.

Rog pe Onor. public de a mă încuraja în branșa aceasta și a mă onora cu binevoitorul sprijin, sunt cu stimă

VICTOR POPARAD.
măestru-faur și potcovar diplomat.

**TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA
POPORULUI**

Făgăraș, Vâr-tér Nr. 46, (casele I. Peia).
(Vis-a-vis de Magistratul orășanesc.)

Execută totfelul de tipărituri, de la cele mai mici până la cele mai mari, ca: registre, testimonii, chitanțe, citațiuni, cataloage, anunțuri, broșuri, opuri, circulare, invitări, programe, bilanțuri, acții, conturi, blanchete, note, prețuri curente, cuverte, epistole, ord. de dans, bilete de logodnă, de cununie, diferite cărți de vizită, bilete funebre etc. etc. din care se află un asortiment bogat, la cerere și în colorii, cu prețurile cele mai moderate.

La tipografie se află pentru ambele confesiuni tot felul de tipărituri oficinoase pentru agendele bisericesti și școlare; cărți de școală și de literatură populară, revizite de scris, etc

Comandele din afară se efectuează repede.

Sprijiniți instituțiile românești!

Cu stimă
CONSTANTIN POPP,
proprietar de tipografie.

Anunțuri, inserțiuni și reclame se primesc cu prețuri reduse la administrația foaiei „Olteanul” în Făgăraș la tipografia C. Pop.

**Zarafina și Trafica de tutun
a lui****DUMITRU POPP DEJENARUL**

în BRAȘOV, Strada Hirscher Nr. 4.

Are onoarea a aduce la cunoștința On. public din Țara Olteului și din împrejurime, că mi-am schimbat localul de

ZARAFIA și Trafica de tutun

în vecinătate de unde am fost, tot în aceea parte a străzii (Strada Hirscher Nr. 4. Brașov) și mă rog de Onor. clientelă a fi cercetat și pe viitor, ca și până acum din partea conpatroșilor Olteni, căci mă voi sili a satisface cerințele On. public cu toată acurățea.

Zaraful: DUMITRU POPP Dejenarul.

Nouă antepriză de pompe funebre.

ANTON KUNZ

Făgăraș, ulița Becleanului nr. 5. (casele Mazura).
Locuința: ulița Olteului nr. 14.

Aduc la cunoștința Onor. public din loc și de la sate, că am aranjat o nouă

ANTREPRIZĂ DE POMPE FUNEBRE

cu totfelul de articole pentru cazuri de moarte, asemenea stau la dispoziție care funebre, de gală, de doliu și pentru copii.

SICRIURI (copârșuri) de metal și imitație de metal, de ștejar și lemn, fabricație proprie

Mare asortiment de coroane, pantlici, precum și toate articolele necesare la îngropăciuni, de la calitatea obișnuită, până la calitatea cea mai fină în mătăsărie, în diferite mărimi și cu prețuri ieftine.

Îngrijesc de înmormântări complete, după dorința și rit. precum și transport de cadavre. Prețurile sunt calculate după calitate și execuțiune pentru ori și ce clasă de înmormântare și stau la dispoziție în tot momentul pentru a satisface pe onor. public, rogându-l de a mă onora la cazuri de mormântări, sunt

cu deosebită stimă

ANTON KUNZ,

antreprenor de pompe funebre.

Unica prăvălie de
vânzare
a Oroloagelor

„UNION” HORLOGERE**HARTMAN KAROLY,**

ciasornicar artistic.

Făgăraș, ulița Becleanului Nr. 3.

DEPOSITE: de ciasuri de buzunar, de părete, deșteptător, perpendicolar, de cancelarie. Diferite lanțuri, de nickel și argint.

Articole optice: zvickeri, ochilari, după ordin medical.

Obiecte de aur și argint de

China și de Astronomie.

Cu prețuri ieftine.

Execută și cele mai gingașe

— REPARATURI. —

La oroloage reparate se dă

garanție de la 2-5 ani.

Instalează ciasuri în turn și pe edificii, cu prețuri ieftine.

A apărut:

CÂNTECE DIN LUMEA VECHIA

culese de Gh. Tulbure. Se află de vânzare cu prețul de 40 fil. la tipografia C. Popp.

PROTOCOALE de BANCĂ de toate operațiunile se află a tipografia mea cu prețuri reduse.